KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2019/2180

(2019. gada 16. decembris),

ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1700 precizē kvalitātes ziņojumu detalizētu sagatavošanas kārtību un saturu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 10. oktobra Regulu (ES) 2019/1700, ar ko izveido vienotu ietvaru Eiropas statistikai par personām un mājsaimniecībām, kuras pamatā ir no izlasēm savākti dati individuālā līmenī, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 808/2004, (EK) Nr. 452/2008 un (EK) Nr. 1338/2008 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1177/2003 un Padomes Regulu (EK) Nr. 577/98 ([1]), un jo īpaši tās 13. panta 6. punktu,

tā kā:

(1) Attiecībā uz datiem, kas dalībvalstīm jānosūta *Eurostat*, Komisijai būtu jāprecizē kvalitātes ziņojumu detalizēta sagatavošanas kārtība un saturs, tostarp norādes par metodi, ko izmanto, lai novērtētu atbilstību precizitātes prasībām.

(2) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Eiropas Statistikas sistēmas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka par datiem, kas dalībvalstīm jānosūta Komisijai (*Eurostat*) saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1700, iesniedzamo kvalitātes ziņojumu detalizētu sagatavošanas kārtību un to prasīto saturu, tostarp tās metodes izklāstu, ko izmanto, lai novērtētu atbilstību precizitātes prasībām.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "intervija ar aizstājēju" ir intervija ar personu, kas nav persona, no kuras tiek lūgta informācija, ievērojot katrā apsekojumā paredzētos konkrētos noteikumus, kuros precizēts, kādos gadījumos var pieņemt intervijas ar aizstājēju;

2) "neatbildētība" ir neizdošanās apsekojumā savākt datus par visiem datu ierakstiem apsekojuma anketā vai no visām datu vākšanai izraudzītajām kopas vienībām, vai abiem, konkrēti:

   a) "vienības neatbildētība" ir neatbildētības veids, kas rodas, ja netiek savākti dati par datu vākšanai izraudzītu kopas vienību;

   b) "ieraksta neatbildētība" ir neatbildētības veids, kas rodas, ja netiek savākti dati par apsekojuma mainīgo lielumu attiecībā uz izraudzītu kopas vienību;

3) "atlases kļūda" ir daļa no atšķirības starp kopas vērtību un minētās vērtības novērtējumu, kas iegūta no nejaušas izlases, un tā izriet no fakta, ka ir uzskaitīta tikai kopas apakškopa;

([1]) OV L 261 I, 14.10.2019., 1. lpp.

4) “ārpusatlases kļūda” ir kļūda apsekojuma novērtējumos, kas nav attiecināma uz atlases svārstībām;

5) “aizstāšana” attiecībā uz respondentiem ir sākotnēji atlasītās vienības aizstāšana ar citu vienību, tostarp aizstāšana mājsaimniecības ietvaros vai starp mājsaimniecībām;

6) “atbilstīgas vienības” ir no izlases rāmja atlasītu kopas vienību kopums, kas ir daļa no mērķkopas;

7) “neatbilstīgas vienības” ir izlasē iekļautas vienības, kas nav daļa no mērķkopas;

8) “neto izlase”, ko dēvē arī par “sasniegto izlasi”, ir to kopas vienību kopums (ieskaitot aizstājējas vienības), kas ir atlasītas no izlases rāmja un no kurām ir iegūta pietiekama informācija, lai vienību iekļautu apsekojuma novērtējumos;

9) “bruto izlase”, ko dēvē arī par “sākotnējo izlasi”, ir to kopas vienību kopums, kas ir sākotnēji atlasītas no izlases rāmja. Bruto izlasē ir ietvertas atbilstīgās vienības (neto izlase un neatbildētības vienības), kā arī neatbilstīgās vienības;

10) “imputācija” ir vērtības ievadīšanas procedūra attiecībā uz konkrētu datu ierakstu, ja atbilde nav pieejama.

3. pants

Kvalitātes ziņojumi

Kvalitātes ziņojumos iekļauj ar kvalitāti saistītus datus un metadatus saskaņā ar kvalitātes kritērijiem un statistikas jēdzieniem, kas noteikti pielikumā. Šie ziņojumi attiecas arī uz visiem gadījumiem, kad nav ievēroti atbilstošie kvalitātes kritēriji vai statistikas jēdzieni nav pareizi piemēroti, vai abiem.

4. pants

To metožu izklāsts, ko izmanto, lai novērtētu atbilstību precizitātes prasībām

Komisija (*Eurostat*) novērtē, cik lielā mērā dati, ko dalībvalstis nosūtījušas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1700 II pielikumu, atbilst precizitātes prasībām. Ja Komisija (*Eurostat*) konstatē neatbilstību precizitātes prasībām, to novērtē saskaņā ar šādiem kritērijiem:

— neatbilstības apmērs un biežums, kā arī ietekme uz galveno rādītāju kvalitāti, jo īpaši to salīdzināmību,

— vai neatbilstību var nekavējoties novērst, un vai dalībvalstis efektīvi veic vajadzīgās korekcijas,

— vai neatbilstību var netieši mazināt, jo īpaši ar novērtēšanas metožu palīdzību, un vai dalībvalstis veic atbilstošus mazināšanas pasākumus,

— tas, cik lielā mērā dalībvalstis kontrolē neatbilstību, kas var rasties tādu iemeslu dēļ, kurus dalībvalstis nevar ietekmēt,

— apmērs, kādā neatbilstība saglabājas datu vākšanas secīgās kārtās,

— vai pastāv korektīvo pasākumu plāns, ko apstiprinājusi Komisija (*Eurostat*), un vai tas tiek efektīvi īstenots; šāda plāna novērtējumā tiks ņemts vērā laiks, kas vajadzīgs, lai novērstu neatbilstības gadījumus, jo īpaši attiecībā uz paneļa datu vākšanām.

5. pants

Tehniskie standarti kvalitātes ziņojumu nosūtīšanai

1. Lai atbalstītu kvalitātes pārvaldību un procesa dokumentāciju, kvalitātes ziņojumus nosūta saskaņā ar Komisijas (*Eurostat*) noteiktajiem tehniskajiem standartiem.

2. Lai nodrošinātu datu elektronisku izgūšanu, kvalitātes ziņojumus nosūta Komisijai (*Eurostat*), izmantojot vienoto kontaktpunktu.

6. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2019. gada 16. decembrī

Komisijas vārdā –
Priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Kvalitātes kritēriji un statistikas jēdzieni

Kvalitātes ziņojumā būtu jāiekļauj ar kvalitāti saistīti dati un metadati atbilstoši šādiem kvalitātes kritērijiem un statistikas jēdzieniem.

Ja konkrēts statistikas jēdziens neattiecas uz statistikas darbību, minētais jēdziens būtu jāsaglabā kvalitātes ziņojumā, pievienojot vārdu "Neattiecas".

1. KONTAKTINFORMĀCIJA

Attiecībā uz datiem vai metadatiem kā kontaktpunkti izraudzītas personas vai organizācijas, tostarp kontaktinformācija.

2. STATISTIKAS IZKĀRTOJUMS

Tādu izplatīto datu apraksts, kurus lietotājiem var parādīt kā tabulas, grafikus vai kartes.

2.1. **Datu apraksts**

Datu kopas galveno raksturlielumu apraksts.

2.2. **Klasifikācijas sistēmas**

Attiecīgā gadījumā datos izmantoto klasifikāciju un dalījumu saraksts un visas novirzes no Eiropas statistikas standartiem vai starptautiskajiem standartiem.

2.3. **Sektoru aptvērums**

Datu kopā aptverto galveno tēmu apraksts.

2.4. **Statistikas jēdzieni un definīcijas, tostarp pārskata periods**

Visu to mainīgo lielumu saraksts, kuri atšķiras no standarta definīcijas, norādot izmantotos valsts jēdzienus un visas atšķirības starp valsts jēdzieniem un attiecīgajiem datu krājumiem.

2.5. **Statistikas vienības**

Novērojamo vienību apraksts.

2.6. **Statistikas kopa**

Tās statistikas mērķkopas vai mērķkopu apraksts, uz ko attiecas datu kopa, t. i., kopa, par kuru jāvāc informācija.

2.6.1. *Neaptvertā(-ās) kopa(-as)*

Informācija par visām apakškopām, kas nav aptvertas datu vākšanā (piemēram, bezpajumtnieki vai iestādēs dzīvojoši cilvēki), tostarp visu šādu kopu apraksts un to visprecīzākais kvantitatīvais novērtējums.

2.7. **Atsauces teritorija**

Tās ģeogrāfiskās teritorijas apraksts, uz kuru attiecas izmērītā statistiskā parādība: aptvertā ģeogrāfiskā teritorija un visu izslēgto reģionu saraksts.

2.8. **Laika aptvērums**

Laika posmi vai laika punkti, uz kuriem attiecas novērojums.

3. STATISTISKĀ APSTRĀDE

Ar datiem veiktās darbības, lai atbilstoši konkrētam noteikumu kopumam atvasinātu jaunu informāciju.

3.1. **Izejas dati**

Neapstrādātu statistikas datu avota apraksts (piemēram, intervijas, administratīvie dati, visi citi avoti). Ja tiek izmantoti administratīvie reģistri, tie būtu skaidri jāapraksta (avots, galvenais mērķis, iespējamie trūkumi utt.).

3.1.1. *Izlases rāmis*

Izlases rāmja iegūšanai vai izveidošanai izmantoto metožu apraksts.

3.1.2. *Izlases plānojums*

Šādu aspektu apraksts:

— Izlases plānojuma veids (stratificēta, daudzpakāpju, klastera, vienas pakāpes, divu pakāpju).

— Stratifikācijas un apakšstratifikācijas kritēriji.

— Izlases lielums.

3.2. **Datu vākšanas biežums**

Informācija par to, cik bieži tiek vākta datu kopa.

3.3. **Datu vākšana**

Datu iegūšanai izmantoto metožu apraksts (*CAPI, CAWI, CATI* utt.). Būtu jāpievieno valsts anketa, kas izmantota datu vākšanai, kā arī tās tulkojums angļu valodā.

3.4. **Datu validēšana**

Izejas datu un izvaddatu pārbaudei un validēšanai izmantoto procedūru apraksts, tostarp skaidrojums par to, kā šo validāciju rezultāti tiek uzraudzīti un izmantoti.

3.5. **Datu apkopošana**

Datu apkopošanas procesa apraksts (piemēram, datu labošana, imputācija, svēršana, koriģēšana attiecībā uz neatbildētību, kalibrēšana, izmantotais modelis utt.). Katrs svēršanas posms būtu jāapraksta atsevišķi: plānojuma svaru aprēķināšana; neatbildētības koriģēšana (kā tiek koriģēts plānojuma svars, ņemot vērā atbildētības līmeņu atšķirības); kalibrēšana (koriģēšanā izmantotais līmenis un mainīgie lielumi, piemērotā metode); galīgo svaru aprēķināšana.

4. KVALITĀTES PĀRVALDĪBA

Organizācijā izveidotās sistēmas un ietvari, ko izmanto, lai pārvaldītu statistikas produktu un procesu kvalitāti.

4.1. **Kvalitātes nodrošināšana**

Organizācijā izmantotā kvalitātes nodrošināšanas ietvara un/vai kvalitātes pārvaldības sistēmas (piemēram, *EFQM, ISO 9000*) apraksts.

4.2. **Kvalitātes novērtējums**

Statistikas rezultātu vispārējās kvalitātes apraksts, apkopojot galvenās stiprās puses un kvalitātes trūkumus standarta kvalitātes kritērijos: atbilstība, precizitāte, ticamība, savlaicīgums, punktualitāte, salīdzināmība un saskaņotība. Var minēt visus kompromisus starp kvalitātes aspektiem un visiem paredzētajiem kvalitātes uzlabojumiem.

5. ATBILSTĪBA

5.1. **Lietotāju vajadzības**

Informācija (ja pieejama) par (visām jaunajām) lietotāju vajadzībām saistībā ar savāktajiem datiem.

5.2. **Lietotāju apmierinātība**

Informācija (ja pieejama) par datu lietotāju apmierinātības līmeni attiecībā uz savāktajiem un publiskotajiem datiem.

5.3. **Pilnīgums**

Visu neatbilstību apraksts, ņemot vērā nenosūtītos mainīgos lielumus.

6. PRECIZITĀTE UN TICAMĪBA

6.1. **Kopējā precizitāte**

Ar konkrētu datu kopu vai jomu saistīts kopsavilkums par dažādajām precizitātes novērtējuma sastāvdaļām:

— Apraksts par galvenajiem nejaušo un sistēmisko kļūdu avotiem statistikas rezultātos ar visu kļūdu kopsavilkuma novērtējumu, īpaši pievēršot uzmanību ietekmei uz galvenajiem novērtējumiem.

— Attiecīgā gadījumā datu pārskatīšanas aspekti.

6.2. **Atlases kļūda**

— Precizitātes novērtējumu aprēķināšanas metodoloģijas apraksts.

— Novērtējumu precizitātes mēri saskaņā ar atsevišķo datu kopu tehniskajām specifikācijām.

— Standartkļūdas valsts un vajadzības gadījumā reģionālā līmenī (*NUTS 2*) attiecībā uz galvenajiem rādītājiem, kas minēti Regulas (ES) 2019/1700 II pielikumā.

6.3. **Ārpusatlases kļūda**

6.3.1. *Aptvēruma kļūda*

Apraksts par atšķirībām starp rāmja kopu un mērķkopu.

— Rāmja atjaunināšanas biežums un grafiks.

— Kļūdas, kas radušās saistībā ar atšķirībām starp izlases rāmi un mērķkopu, un apakškopām (virsaptvērums, zemaptvērums, kļūdaina klasificēšana).

6.3.2. *Mērījumu kļūda*

To datu vākšanas laikā radušos kļūdu apraksts, kuru rezultātā ierakstīto mainīgo lielumu vērtības atšķiras no patiesajām vērtībām.

— Plānojot un testējot anketu pielikto pūļu apraksts (tostarp novēršot kļūdas, kas rodas no vairākveidu un/vai vairākavotu datu vākšanas).

— Intervētāju apmācības apraksts.

— Interviju ar aizstājēju līmeņi.

6.3.3. *Neatbildētības kļūda*

Apraksts:

— Pieejamie nerespondentu raksturlielumi.

— Vienības un ieraksta neatbildētības līmeņi.

— Aizstāšanas līmeņi.

— Bruto izlases lielums (sākotnējais izlases lielums), atbilstīgo vienību skaits un neto izlases lielums, ieskaitot aizstājējas vienības (sasniegtais izlases lielums).

6.3.4. *Apstrādes kļūda*

Apraksts par visām kļūdām apstrādē un to ietekmi uz galīgajiem datu vākšanas rezultātiem, kas radušās, nepareizi īstenojot pareizi plānotas īstenošanas metodes.

— Kvalitātes pārbaužu un datu labošanas procesa apraksts.

— Imputācijas procedūru apraksts.

— Imputācijas līmeņi.

6.3.5. *Modeļa pieņēmuma kļūda*

Attiecīgā gadījumā: to kļūdu apraksts, kuras rodas no konkrētām jomām paredzētiem modeļiem, kas vajadzīgi, lai noteiktu novērtējuma mērķi.

6.4. **Sezonālā koriģēšana (attiecīgā gadījumā)**

To statistikas metožu apraksts, kuras izmanto, lai novērstu sezonas ietekmi, kas ietekmē datu rindas.

6.5. **Datu pārskatīšana – politika**

Izplatīto datu pārredzamības nodrošināšanai paredzētās politikas apraksts, turklāt, ņemot vērā, ka provizoriskos datus pārskata pēc apkopošanas.

6.6. **Datu pārskatīšana – prakse**

Informācija par datu pārskatīšanas praksi.

7. SAVLAICĪGUMS UN PUNKTUALITĀTE

Informācija par šādiem elementiem:

— Valsts rezultātu izplatīšanas datums.

— Dienu skaits starp praktiskās datu vākšanas beigām un pirmo pilnībā validēto datu sniegšanu Komisijai (*Eurostat*).

— Pirmās pilnīgās datu sniegšanas datums Komisijai (*Eurostat*). Ja datu sniegšana neatbilst Regulā (ES) 2019/1700 noteiktajam termiņam, būtu jānorāda kavēšanās iemesli.

8. SASKAŅOTĪBA UN SALĪDZINĀMĪBA

Apraksts par to, kā ir izpildītas konkrētajā jomā noteiktās prasības, tostarp attiecīgā gadījumā par visu noviržu no anketas un definīcijām ietekmi.

8.1. **Salīdzināmība – ģeogrāfiski**

Visu salīdzināmības starp dažādiem valsts reģioniem problēmu apraksts.

8.2. **Salīdzināmība – laika griezumā**

Informācija par salīdzināmu laikrindu garumu, tostarp par gadiem, kad radušies rindu pārrāvumi, un par to iemesliem.

8.3. **Saskaņotība – starp dažādām jomām**

Salīdzinājums ar ārējiem avotiem visiem attiecīgajiem mainīgajiem lielumiem, ja attiecīgās dalībvalstis uzskata, ka šādi ārēji dati ir pietiekami ticami.

8.4. **Saskaņotība – statistika, kas biežāka nekā reizi gadā, un gada statistika**

Ja attiecas.

8.5. **Saskaņotība – nacionālie konti**

Ja attiecas.

8.6. **Saskaņotība – iekšēja**

Informācija par saskaņotības trūkumu statistikas procesa rezultātā.

9. PIEEJAMĪBA UN SKAIDRĪBA

Informācija par šādiem elementiem:

— Izplatīšanas formāti.

— Dokumentācija par metodoloģiju un kvalitāti.

10. IZMAKSAS UN SLOGS

Respondentu slogs un, ja pieejamas, izmaksas saistībā ar statistikas produkta vākšanu un sagatavošanu. Būtu jānorāda mājsaimniecību interviju vidējais ilgums. Ja iespējams un nepieciešams attiecīgā gadījumā, mājsaimniecības intervijas ilgums būtu jāziņo datu vākšanas veida dalījumā.

11. KONFIDENCIALITĀTE

Informācija par īpašumtiesībām uz datiem, kas norāda, ciktāl to neatļauta izpaušana varētu būt neatbilstoša vai kaitīga avota vai citu attiecīgo personu interesēm.

— Konfidencialitātes politika – visu to noteikumu apraksts papildus Eiropas tiesību aktiem, kuri attiecas uz datiem piemēroto statistikas konfidencialitāti.

— Konfidencialitāte – datu apstrāde: mikrodatu un makrodatu (tostarp tabulas datu) apstrādei piemēroto noteikumu vispārīgs apraksts attiecībā uz statistikas konfidencialitāti.

12. PIEZĪME

Papildu aprakstošs teksts, ko var iekļaut kvalitātes ziņojumā.